

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Η φτώχεια, με τις πολλαπλές, δυσμενείς συνέπειές της στη ζωή των ανθρώπων, παραμένει το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα στον πλανήτη, παρά τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου εκατομμυρίων ανθρώπων, κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, τα τελευταία 50 χρόνια. Ειδικότερα, η έκθεση των παιδιών στη φτώχεια *"έχει μακροχρόνιες και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στην υγεία και την ανάπτυξή τους, ... παρεμποδίζει το εγγενές τους δυναμικό, αυξάνει τον κίνδυνο αποτυχιών στην ενηλικίωση και συντηρεί τον κύκλο της φτώχειας,"* μας λέει η κοινωνική λειτουργός Σταυρούλα Κοφινά, στο άρθρο της για τα δικαιώματα των παιδιών και την παιδική φτώχεια, στο παρόν τεύχος της *Κοινωνικής Εργασίας* (τ. 135/2019). Στόχος της συγγραφέως είναι να αναδείξει τη φωνή των ίδιων των παιδιών, διερευνώντας τα βιώματα και τις αναπαραστάσεις για την παιδική φτώχεια 420 παιδιών, ηλικίας 10-15 ετών. Τα παιδιά διηγούνται ιστορίες, εκφράζουν σκέψεις και συναισθήματα για το μειονέκτημα της φτώχειας: την επαιτεία και την εργασία στο δρόμο, την εγκατάλειψη του σχολείου και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται τα φτωχά παιδιά, από ανευθυνότητα, παραμέληση και εκμετάλλευση από τους γονείς τους. Στα πλαίσια των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας που προτείνονται στο άρθρο, ως θετικό παράδειγμα αναφέρεται η πρόσφατη πολιτική σύνδεσης της χορήγησης του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης με τη σχολική φοίτηση, που είχε ως αποτέλεσμα κάποια παιδιά να επιστρέψουν στο σχολείο.

Με ποιούς τρόπους και σε ποιά βαθμό η γέννηση και η παρουσία ενός παιδιού με διαταραχές αυτιστικού φάσματος επηρεάζουν τις συνιστώσες της λειτουργικότητας της οικογένειας; Δώδεκα (12) γονείς παιδιών με διαταραχές αυτιστικού φάσματος απαντούν στα ερωτήματα αυτά, στα πλαίσια ποιοτικής μελέτης του κλινικού κοινωνικού λειτουργού Στυλιανού Παπαχρήστου. Διερευνώνται η γνώση των γονέων για τον αυτισμό και τα συναισθήματά τους κατά τη διάγνωση, - τονίζεται ο σημαντικός ρόλος του ειδικού που πρώτος ενημερώνει τους γονείς -, οι σχέσεις μεταξύ του ζευγαριού, οι σχέσεις των γονέων με το παιδί με διαταραχή αυτιστικού φάσματος και οι σχέσεις του παιδιού με τα αδέρφια του, οι σχέσεις της οικογένειας με το συγγενικό και φιλικό περιβάλλον. Τέλος, οι γονείς του δείγματος καταθέτουν τις εμπειρίες και προτάσεις τους για την κρατική μέριμνα, η οποία κατ' αυτούς υστερεί κυρίως σε υπηρεσίες οικονομικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης των γονέων,

σε εκπαιδευτικές δομές και σε κέντρα επαγγελματικής αποκατάστασης των παιδιών με διαταραχές αυτιστικού φάσματος μετά την ενηλικίωσή τους.¹

Το κίνημα του εθελοντισμού, διεθνώς, έχει αποδείξει επανειλημμένως τις δυνατότητές του, προσφέροντας υπηρεσίες ανακούφισης στον ανθρώπινο πόνο και αντιμετώπισης ποικίλων αναγκών των κοινωνιών. Οι εθελοντές άλλοτε έχουν την πλήρη ευθύνη της παροχής υπηρεσιών και άλλοτε συνδράμουν τους επαγγελματίες στο έργο τους. Την αποτίμηση της εθελοντικής προσφοράς στον τομέα της ψυχικής υγείας από επαγγελματίες του χώρου διερευνούν στο άρθρο τους ο διδάσκων Γεώργιος Κουντουράς και η καθηγήτρια Κοινωνικής Εργασίας Αγάπη Κανδυλάκη. Είκοσι πέντε (25) κοινωνικοί λειτουργοί, που εργάζονται σε δομές ψυχικής υγείας και έχουν προσωπική εμπειρία του έργου των εθελοντών, ομιλούν για την ψυχική δύναμη και αντοχή των εθελοντών σ' ένα σύστημα με πολλές παθογένειες, για την κατανόηση και το σθένος που δείχνουν απέναντι στην "τρέλα", υπερνικώντας τις προκαταλήψεις, το φόβο και την ανασφάλεια, για την "ανακούφιση" των επαγγελματιών από πρακτικές διευθετήσεις που φέρουν εις πέρας οι εθελοντές. Τυχόν αρχικές επιφυλάξεις των επαγγελματιών σύντομα αίρονται, οδηγώντας σε εποικοδομητική συνεργασία τους με τους εθελοντές.

Η Συντακτική Επιτροπή

---

1. Βλέπε επίσης: Χυδίρογλου Λ. και Κανδυλάκη Α. (2017). Αφηγήσεις ζωής μπτέρων με παιδιά στο φάσμα του αυτισμού: Ανάλυση δεδομένων υπό το πρίσμα των δυνατών σημείων και προκλήσεις για την Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση. *Κοινωνική Εργασία*, ΣΚΛΕ, τ. 126/2017, σελ. 27-54.